

Onderwerp	Voortgang regionale Transformatie agenda Jeugdhulp
Datum overleg	00-05-2021
Memo van	Regionaal Programmamanager Transformatieagenda Jeugdhulp
Aanspreekpunt	Job Laghuwitz
Aanwezige adviseurs	Job Laghuwitz
Openbaar	Ja ☒ / Nee ☐

Geachte leden van de raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling,

Een klein half jaar na de laatste update willen wij u informeren over de stand van zaken rond de activiteiten die er in het kader van de regionale Transformatie agenda Jeugdhulp zijn ondernomen. De agenda kent 5 thema's met ieder een eigen doel en activiteiten die moeten bijdragen aan het realiseren van dat doel.

Het programma loopt formeel tot 2022 maar, mede door de vertraging die als gevolg van de corona maatregelen is opgelopen, zullen een aantal activiteiten nog doorlopen in 2022.

In deze memo staan we per thema stil bij wat tot op heden gedaan en/of bereikt is en wat er in de nog resterende periode nog gaat gebeuren.

Thema 1; Netwerk voor jongeren

Op te leveren resultaat:

De regio beschikt over een werkende methode die leidt tot het verstevigen van het netwerk van jongeren door de inzet van bijvoorbeeld een coach, maatje of rolmodel. De methode is beschikbaar voor alle jongeren uit de regio.

Stand van zaken:

Een uitraag onder jongeren en professionals heeft concrete input opgeleverd op basis waarvan op dit moment overleg plaats vindt met een tweetal organisaties die enerzijds een digitaal platform kunnen bouwen en anderzijds de ondersteuning van bezoekers van het platform kunnen bieden. Het platform heeft als doel jongeren te helpen bij het versterken van hun eigen sociale netwerk. Hierbij kunnen jongeren (bezoekers van het platform) elkaar helpen maar zijn er ook ervaringsdeskundigen beschikbaar die ondersteuning kunnen bieden. Achter deze ervaringsdeskundigen staan vervolgens weer professionals die de ervaringsdeskundigen desgewenst kunnen ondersteunen. Het is het streven om het platform in het najaar van 2021 operationeel te hebben.

Thema 2; Zo stabiel en thuis mogelijk opgroeien

Op te leveren resultaat:

Om de inzet van specialistische jeugdhulp te voorkomen of te beperken en (dreigende) uithuisplaatsing te voorkomen, worden vormen van ondersteuning ingezet die gericht zijn op het verlichten van de taak van de opvoeders.

Stand van zaken:

Voor dit thema is in Schagen, Hollands Kroon en Den Helder gestart met de pilot Buurtgezinnen. Deze methode werkt met vrijwillige 'steungezinnen' die worden ingezet ten behoeve van zogenaamde

'vraaggezinnen'. Binnen deze vraaggezinnen spelen onder andere problemen op het gebied van opvoeding of problemen rond de ontwikkeling van kinderen. Hiervoor wordt ondersteuning geboden vanuit de wijkteams, vaak aangevuld met specialistische hulp. De steungezinnen, die gematcht worden op het vraaggezin, bieden (praktische) ondersteuning door de kinderen bijvoorbeeld een aantal uren of dagdelen per week in hun eigen gezin mee te laten draaien waardoor de ouder(s) even tot rust kunnen komen. Hierdoor wordt escalatie van problemen en daarmee vaak ook de inzet van intensievere vormen van specialistische jeugdhulp voorkomen. Buurtgezinnen werft steungezinnen, matcht de steungezinnen op de vraaggezinnen en ondersteunt de steungezinnen maar is dus zelf geen hulpverleningsorganisatie. Vanuit de Transformatie agenda zal nog dit voorjaar gestart worden met een onderzoek dat zicht gaat geven op de mate waarin, door de inzet van Buurtgezinnen, de inzet van specialistische jeugdhulp wordt beperkt en een (dreigende) uithuisplaatsing wordt voorkomen. De gemeente Texel start in de zomer van 2021 met een eigen, op Buurtgezinnen gelijkende vorm van ondersteuning.

Thema 3; Samenwerking zorg en onderwijs

Op te leveren resultaat

De gezamenlijke verantwoordelijkheid die er is voor het grijze gebied tussen Passend Onderwijs en de Jeugdwet is vertaald naar praktisch handelen en gezond verstand.

Stand van zaken

Ten behoeve van dit doel is door onderwijspartners en de regiogemeenten een 'Regionale agenda Zorg-Onderwijs' opgesteld (februari 2020). Voortvloeiend uit de agenda is een Plan van Aanpak opgesteld met vier doelen (vastgesteld in september 2020):

- o Het omschrijven van het grijze gebied in de regelgeving en komen tot meer eenduidig (regionaal) beleid
- o Het Aansluiten van de wijkteams op de kinderopvang en het onderwijs
- o Het ontwikkelen (en financieren) van onderwijs(zorg)arrangementen
Het, in relatie tot onderwijs, op tijd en passend beschikbaar hebben van zorg

In de afgelopen maanden zijn per gemeente werkgroepen bestaande uit onderwijspartners en gemeenten hard aan het werk geweest om in kaart te brengen waar de knelpunten zitten en hoe deze opgelost kunnen worden. Het zijn in het bijzonder de uitvoerende professionals geweest die in dit proces betrokken zijn. Per gemeente zijn gezamenlijke uitgangspunten opgesteld. Ook zijn er afspraken gemaakt over hoe en wanneer er wordt samengewerkt op het moment dat de problemen rond een kind niet alleen een rol spelen in de onderwijssituatie maar ook daarbuiten. Het 'leren samenwerken' staat de komende maanden centraal.

Alle betrokkenen realiseren zich dat de samenwerking niet vanzelf gaat en ook in de toekomst aandacht zal blijven behoeven. Daarom wordt in de komende maanden ook gewerkt aan de borging hiervan.

Thema 4; Stimuleren effectieve en veelbelovende interventies

Op te leveren resultaat

Eerstelijnsvoorzieningen, lokale teams en gecontracteerde Jeugdhulpaanbieders maken gebruik van zeer veel verschillende methodes en technieken die moeten lijden tot het voorkomen of verhelpen van problemen bij het opvoeden, opgroeien en de ontwikkeling van kinderen. De ene methode werkt beter dan de andere. De regio wil het gebruik van effectieve en veelbelovende interventies die aansluiten bij de transformatie van de Jeugdhulp stimuleren. Door deze interventies een financiële impuls te geven wordt het mogelijk om de interventie verder te verbeteren.

Acties

In december 2020 heeft een sessie plaats gevonden met consultants van wijkteams, kwaliteitsmedewerkers van gemeenten, professionals van eerstelijnsvoorzieningen en professionals van zorgaanbieders. Hierin is aan hen gevraagd welke interventies door hen als vernieuwend, effectief en veelbelovend zijn ervaren. Dit heeft geleid tot een zogenaamde 'longlist' van interventies. In een tweede sessie in februari zijn deze interventies door de deelnemers 'geranked' waardoor een 'shortlist' is ontstaan. De interventies op de shortlist worden op dit moment op een aantal criteria getoetst. Na positieve beoordeling wordt een financiële impuls aan de interventie verstrekt die het mogelijk moet maken om de interventie verder te ontwikkelen of bijvoorbeeld een pilot te gaan draaien. De pilot M@z is de eerste interventie die een financiële impuls heeft ontvangen.

Het doel van M@ZL is het terugdringen van ziekteverzuim door het vroegtijdig signaleren en begeleiden van middelbare scholieren met (verhoogd) ziekteverzuim. Daarmee kan langdurend thuiszitten en voortijdig schoolverlaten worden voorkomen. De school heeft aandacht voor de ziekgemelde leerling. Bij een tevoren afgesproken vaste verzuimomvang vindt een verzuimgesprek plaats met leerling en ouders door de school (mentor en/of zorgcoördinator, waarna een consult kan worden aangevraagd bij de jeugdarts. Er wordt met alle betrokkenen samen een 'plan van aanpak' gemaakt, dat uitgevoerd en gemonitord wordt, totdat de onderwijskansen en gezondheid van de leerling geoptimaliseerd zijn en het ziekteverzuim dientengevolge is afgenomen.

Het is de verwachting dat andere, nu op de shortlist staande, interventies nog dit voorjaar beoordeeld zullen worden waarna over kan worden gegaan tot het afgeven van een financiële impuls. Uiteraard worden de resultaten van de interventies gemonitord.

Mochten er na deze tranche nog middelen beschikbaar zijn zal overwogen worden een tweede ronde te doen.

Thema 5; Versterken van het leereffect binnen de regionale samenwerking

Op te leveren resultaat:

Er staat een lerende omgeving (online via het vertelpunt en real life) waarin maandelijks 50 professionals uit minimaal 8 verschillende organisaties uit de regio participeren (informatie inbrengen, aanwezigheid bij bijeenkomsten, informatie halen en brengen) en waarin actief resultaten en neveneffecten van uitvoering van het Transformatieplan gedeeld worden.

Trainingen en deskundigheid bevorderende activiteiten worden, met het oog op versterking van het leereffect, verbetering van samenwerking en kostenreductie, gezamenlijk ingekocht.

Acties

Begin 2021 is aan de Kenniswerkplaats Noord Holland opdracht gegeven om ten behoeve van de wijkteams in de vier gemeenten inzichtelijk te maken welke kennis en kunde op het gebied van wijkgericht en integraal werken beschikbaar is, welke factoren van het wijkgericht en integraal werken succesvol zijn en waar verbetermogelijkheden liggen. Hierbij leren we niet alleen binnen een gemeente van elkaar maar wordt de opgehaalde informatie ook met de andere drie gemeenten gedeeld. Op deze manier wordt het leren optimaal versterkt.

Het onderzoek wordt op een bijzondere manier vormgegeven; onderzoekers gaan mee met consulenten en observeren en befragen de consulent in het werk. Deze werkwijze is efficiënt (er hoeven geen mensen te worden geïnterviewd) en levert 'echte' ervaringen op waardoor de behoefte aan ontwikkeling concreet zichtbaar wordt. Deze beproefde methode zal kort na de zomer leiden tot aanbevelingen aangaande het doorontwikkelen van de samenwerking en deskundigheidsbevordering. Ook gedurende de onderzoeksperiode wordt al geleerd door, onder andere, het organiseren van leeratteliers waarin consulenten met elkaar in gesprek gaan over casuïstiek en het houden van inspiratiesessies waarvan de eerste op 15 april heeft plaatsgevonden (meer dan 60 deelnemers uit Den Helder).

De financiële stand van zaken

Het budget voor de uitvoering van het programmaplan Transformatie Jeugdhulp Regio Noord Holland-Noord is via het Transformatiefonds tussen 2018 en 2020 door de rijksoverheid beschikbaar gesteld (in 3 tranches van jaarlijks €324.4223). Als regio hebben wij daarmee de beschikking over een budget van €973.269,-. Het budget is een verantwoordingsvrij. Den Helder treedt namens de regio op als penvoerder. De middelen zijn geormerkt in de begroting en in overleg met de regio wordt de administratie betreffende de toekenning van de financiële middelen vormgegeven.

In het vastgestelde programmaplan is vastgelegd dat (de financiering van) acties mogen uitlopen tot juni 2022.

In de update die in november 2020 aan de commissie is gegeven, waren de uitgaven nog zeer beperkt. Inmiddels zijn de acties die gekoppeld zijn aan de thema's (bijna) allemaal in de uitvoeringsfase gekomen en worden er dus ook kosten gemaakt. De geraamde kosten blijven binnen het budget dat per thema in de begroting is gereserveerd. Als gevolg van de corona maatregelen zijn een aantal acties later gestart dan aanvankelijk gepland. Deze acties zullen mogelijk pas in de loop van 2022 worden afgerond. Dit heeft echter geen gevolgen voor de begroting.

Na aftrek van alle reeds in rekening gebrachte kosten en de kosten voor reeds bekende en geplande acties is er op dit moment (april 2021) een positief saldo van €100.000. Verwacht wordt dat dit bedrag toereikend zal zijn voor acties die op dit moment nog niet in beeld zijn.